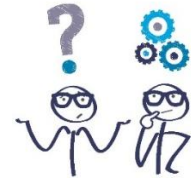

Mijmeringen

De NPO/WHZB/TBOTB Kampioenschappen

Op de derde zaterdag van maart is traditioneel de hulding van de nationale kampioenen. De traditie van deze hulding gaat terug naar WHZB/TBOTB, een competitie waarmee de toenmalige NPO-kampioenschappen een aantal jaren geleden zijn gefuseerd. Een mooi moment om eens stil te staan bij de geschiedenis van de nationale kampioenschappen, wat nader in te gaan op de gebruikte systematiek en hoe de toekomst eruit zou kunnen zien. Als voormalig voorzitter van WHZB/TBOTB en voormalig secretaris van de NPO neem ik u graag daarin mee.

De duivensport kent en kende vele kampioenschappen inclusief op nationaal niveau. WHZB/TBOTB heeft een historie van ruim zestig jaar en de basis werd gelegd door het toenmalige NPO Orgaan. In die ruim zestig jaar hebben heel wat vrijwilligers zich ingezet om van WHZB en later WHZB/TBOTB een aansprekende competitie te maken. En dat is zondermeer gelukt. Nationaal en internationaal werd WHZB/TBOTB gezien als een toonaangevende competitie. In het belang van de sport is een aantal jaren geleden besloten WHZB/TBOTB te fuseren met de NPO-kampioenschappen zodat er 1 nationale competitie ontstond. Vanaf dat moment worden de spelregels opgesteld door het NPO Bestuur en ter goedkeuring voorgelegd aan de NPO Ledenraad. Met recht dus nationale kampioenschappen. Elementen uit de WHZB/TBOTB competitie worden tot de dag van vandaag gekoesterd. Naast de traditionele prijsuitreiking zijn dat o.a. het beeldje, vergelijkbare vlieggebieden en goed bekekenen video's van de nationale kampioenen.

Uitgangspunt van de nationale kampioenschappen is een zo eerlijk mogelijke competitie voor iedereen. Zo eerlijk mogelijk wil zeggen dat er wordt gespeeld in vergelijkbare vlieggebieden op de vluchten van het Nationaal Vliegprogramma en dat zowel de kleinere als (semi) professionele liefhebber kans maakt. Op de vitesse en midfond wordt gespeeld in vlieggebieden van 150 leden of meer, op de dagfond in vlieggebieden van 500 leden of meer en op de marathon in de sectoren. Met deze uitgangspunten zou iedereen gelijke kansen moeten hebben om nationaal kampioen te worden.

De nationale kampioenschappen kennen 3 categorieën. Hok kampioenschap, Aangewezen kampioenschap en Duif kampioenschap. Deze kampioenschappen worden vervlogen op de vitesse, midfond, dagfond, marathon, jong en sinds 2025 ook op de ochtendlossingen. Naast deze kampioenschappen kennen we ook het Beste liefhebber kampioenschap en Asduif kampioenschap. Het Hok kampioenschap wordt berekend door de opgetelde punten van alle prijswinnende duiven te delen door het aantal ingekorfd duiven met een minimum deelgetal van 8 op vitesse, midfond en jong en een minimum van 4 op de dagfond en marathon. Voor het Aangewezen kampioenschap

tellen de 2 eerst aankomende van de 3 aangewezen duiven. Bij de stukken van de [NPO Ledenraad](#) is het allemaal in detail terug te lezen.

In de praktijk blijkt dat het winnen van een nationaal kampioenschap geen eenvoudige opgave is. Maar dat mag ook want het gaat hier immers om de nationale kampioenschappen. Ook blijkt dat liefhebbers welke spelen met relatief weinig duiven regelmatig bij de nationale kampioenen te vinden zijn maar dat ook de grotere professionele spelers zich weten te klasseren bij de kampioenen. En door de jaren heen komen de kampioenen letterlijk uit het hele land. En kijkt u de nationale kampioenschappen van de laatste jaren er maar op na; daar staan de toppers in de sport. Dat is een mooi resultaat maar uiteraard is er ook kritiek en blijven er wensen en ideeën. Laten we een aantal van deze punten eens wat nader onder de loep nemen.

De vlieggebieden zijn niet vergelijkbaar. Het systeem gaat uit van redelijk vergelijkbare vlieggebieden. Zo geldt er bijvoorbeeld een ondergrens van 150 leden op de kortere afstanden. In de praktijk blijkt dat liefhebbers in het nadeel zijn als de vlieggebieden (te) klein zijn. De reden daarvoor is dat deelname op de latere vluchten in een categorie vaak flink terugloopt en daarmee het punt verval sterk toeneemt. Wellicht dat het verstandig is de ondergrens van 150 op te trekken naar 200. Ook als de vlieggebieden vergelijkbaar zijn zal een deel van de liefhebbers de mening zijn toegedaan dat “hun” vlieggebied sterker is dan dat van de burens. Als het al klopt dan zullen we daarmee moeten leven.

De minimum deelgetallen van 4 en 8 zouden “strategisch” inkorven in de hand werken en ook leiden tot concoursen met minder duiven. Het staat elke liefhebber vrij te spelen met een gekozen aantal duiven. Dus als liefhebbers hun team optimaliseren gaandeweg de competities dan is dat hun goed recht. Een grote plus van de huidige minimum deelgetallen is dat kleine liefhebbers ook een kans hebben op een nationaal kampioenschap. Je kunt met 8 toppers dus nationaal kampioen worden en dat is maar goed ook. Het laatste wat we moeten doen, als we de sport betaalbaar willen houden, is bij de kampioenschappen een voordeel inbouwen voor het spelen met veel duiven.

Het Hok kampioenschap zou gemiddelden belonen en onvoldoende oog hebben voor behaalde koprijzen. Het klopt dat bij het Hok kampioenschap je een zo hoog mogelijk gemiddelde moet zien te halen. En dat betekent zo mogelijk alle duiven in de prijzen waarvan zoveel mogelijk in de kop van de uitslag. En dat gedurende het hele seizoen. Met staartprijzjes word je geen nationaal kampioen! Je zou wel kunnen overwegen om koprijzen (1:100) extra te belonen.

Invliegduiven verstoren de kampioenschappen. Het is toegestaan alle of een deel van de duiven mee te geven als invliegduif. Deze invliegduiven nemen niet deel aan het concours en komen op geen enkele uitslag. Ze vliegen de vlucht als training. De kritiek ziet op dat in het ene vlieggebied invliegduiven als zodanig worden aangemerkt terwijl in een ander vlieggebied ze meedoen in het concours. De impact van al dan geen

invliegduiven is over het algemeen beperkt. De oplossing is simpel. Alle invliegduiven als zodanig aangeven en wellicht dat de komende automatisering slag in de NPO Cloud hierbij kan helpen.

Als we naar de toekomst kijken dan kunnen en moeten we ons afvragen of het nog beter en eerlijker kan. Wellicht dat een commissie onder leiding van het NPO Bestuur eens kan kijken of er wat verbeterd kan worden aan de nationale kampioenschappen, de formule van de prijsuitreiking en de promotie van de Nederlandse duivensport. Een paar jaar na de fusie met WHZB/TBOTB is dat wellicht nu een goed moment.

Voor de nationale kampioenschappen zijn wel een paar basisprincipes van toepassing. Spelregels moeten eenduidig zijn en automatisch geïmplementeerd kunnen worden. Eenduidigheid is belangrijk net zoals het duidelijk schriftelijk vastleggen en laten accorderen door de NPO Ledenraad. De belangen van de nationale kampioenschappen worden steeds groter en daarmee de kans op conflicten en procedures als het niet eenduidig en duidelijk is vastgelegd.

Het belang van automatisering van de resultaat berekening is eveneens evident. Zo is er bijvoorbeeld wel eens geopperd dat iedere liefhebber voor aanvang van het seizoen een team van duiven moet aangeven waarmee om de nationale kampioenschappen gespeeld gaat worden. De administratie welke dat met zich meebrengt voor de liefhebber, vereniging en rekenaar is enorm, laat staan dat elke liefhebber de moeite zal nemen. Dat is dus een slecht idee. Maar als we bijvoorbeeld koprijzen extra willen belonen dan is dat een simpele rekenkundige aanpassing.

En als een commissie zich gaat buigen over de spelregels van de nationale kampioenschappen dan is het wellicht goed om in overleg met de afdelingen ook naar de vlieggebieden te kijken. De afdelingen stellen de vlieggebieden vast. Bij de herindeling van 11 naar 5 zijn de bestaande vlieggebieden voor nu veelal ongemoeid gelaten. Dat was een verstandig besluit, je kunt immers niet alles tegelijk op de schop nemen. Maar de herindeling biedt kansen voor een frisse blik op de vlieggebieden waarin gespeeld wordt. Het startpunt voor een eerlijke, vergelijkbare indeling van de vlieggebieden is wat aantallen leden van de nieuwe afdelingen een goede.

<i>Afdeling Zuidwest</i>	<i>1.876 leden</i>	
<i>Afdeling Zuidoost</i>	<i>2.315 leden</i>	
<i>Afdeling West</i>	<i>2.582 leden</i>	
<i>Afdeling Oost</i>	<i>2.744 leden</i>	
<i>Afdeling Noord</i>	<i>2.230 leden</i>	<i>Ledental per 17 maart 2026 Bron NPO Bureau</i>

De marathon vluchten kunnen dan worden gespeeld in de nieuwe afdelingen en voor de dagfond en snelheidsvluchten is vast ook een mooie landelijk evenwichtige indeling te maken voor een eerlijke competitie en spelplezier voor de liefhebbers.

Gerard van de Aast

